

Nyelvpiercingek szögesdrótból

KÖNYVKRITIKA - AZ ÉS KÖNYVE - LXII. évfolyam, 29. szám, 2018. július 20.

Az ÉS könyve júliusban – *Tolnai Ottó: Szeméremékszerek. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2018, 381 oldal, 3499 Ft*

A mű ugyanakkora joggal kaphatta volna *A két steril pohár* címet, mint a jelenlegi *Szeméremékszerek*, vagy, ahogy a szövegben felmerül, az *Iratmegőrzők sorrendje* főcímet is. Bár jól jöhet még a *Szeméremékszerek* többes száma, ha a kiadó ígérete szerint valóban egy hosszabb prózafolyam első kötetéről van most szó. A címen való töprengésnek már csak azért is van létjogosultsága, mert a szöveg maga is hemzseg hasonló felvetésektől, hisz a mű nem más, mint egy metafikciós aknamező bejárása a határsávbán, amelyben araszolva egyre gyakrabban robbannak az elveszejtő szerkezetek. Vagyis metapatronok. És azért is, mert a mű tartalmi, műfaji mivoltának besorolása sem kifejezetten egyszerű, amivel szintén nem volna probléma, ha maga a szöveg nem tartaná látványosan felszínen a szövegek műfajának, egymáshoz társíthatóságának, elrendezésének kérdését („talán két kötetre kellett volna szakítani az anyagot, egy kisregényre (*A két steril pohár*) és egy novelláskötetre (*Szeméremékszerek*), és a főcím akkor lehetett volna...”). Tolnai legújabb műve ugyanis megint egyszerre minden: bolyongás- és kóválygástörténet, Palicstörténet, személyes- és művészeti múltidézés, helytörténet, továbbá többszörös nyomozástörténet súlyos alkotói és identitáskérdésekkel, aktuális társadalmi, politikai felvetésekkel megbonyolítva.